

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Právnická fakulta

Veronika Opršalová

**Úřad práce České republiky z pohledu organizačního,
působnosti a pravomoci, s akcentem na okres Přerov**

Bakalářská práce

Olomouc 2017

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Úřad práce z pohledu organizačního, působnosti a pravomoci, s akcentem na okres Přerov vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.“

V Olomouci dne 28. listopadu 2017

.....

Veronika Opršalová

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí této bakalářské práce Mgr. Petře Melotíkové, za její odborné vedení práce a za velmi přínosné připomínky pro zpracování.

OBSAH

OBSAH.....	4
ÚVOD.....	6
1. Vymezení pojmů, historický kontext.....	8
1.1. Vymezení pojmů	8
1.1.1. Veřejná správa	8
1.1.2. Státní správa, samospráva, ostatní veřejná správa.....	9
1.1.3. Nositelé a vykonavatelé veřejné správy	9
1.1.4. Působnost a pravomoc	10
1.2. Historický kontext	10
1.2.1. Počátky vzniku úřadů práce.....	10
1.2.2. Období Protektorátu Čechy a Morava	11
1.2.3. Vývoj v letech 1945 - 1990	12
1.2.4. Vývoj po roce 1990	13
1.2.5. Po roce 2011	13
2. Organizace veřejné správy.....	14
2.1. Ministerstvo práce a sociálních věcí.....	14
2.1.1. Kompetence dle dílčích zákonů.....	15
2.2. Úřad práce ČR - generální ředitelství	17
2.3. Krajské pobočky	18
2.4. Kontaktní pracoviště.....	20
3. Pravomoc a působnost Úřadu práce ČR dle zvláštních zákonů	22
3.1. Zákon o státní sociální podpoře.....	22
3.2. Zákon o pomoci v hmotné nouzi	23
3.3. Zákon o sociálních službách.....	24
3.4. Zákon o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením	25
3.5. Zákon o sociálně-právní ochraně dětí a zákon o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele	26
4. Postavení úředníka na Úřadu práce, Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy	27
4.1. Zákon o státní službě	27
4.1.1. Vedoucí služebního úřadu	27
4.1.2. Služební poměr.....	28

4.1.3. Povinnosti a práva státních zaměstnanců	28
4.1.4. Kárná odpovědnost.....	29
4.1.5. Vzdělávání státních zaměstnanců	30
4.1.6. Osobní spis a služební hodnocení.....	30
4.2. Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy	31
5. Úřad práce Přerov z pohledu jeho fungování	32
5.1. Úřad práce Přerov	32
5.1.1. Státní sociální podpora v okrese Přerov	32
5.1.2. Pomoc v hmotné nouzi v okrese Přerov	33
5.1.3. Rekvalifikační kurzy v okrese Přerov	34
ZÁVĚR.....	36
Seznam použitých zdrojů.....	38
Abstrakt	42
Klíčová slova	43

ÚVOD

V roce 2011 došlo v souvislosti s přijetím zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky ke změně organizační struktury a uspořádání úřadů práce v České republice. Vznikl tak centralizovaný Úřad práce České republiky, v jehož čele stojí generální ředitel. Do této změny byl každý úřad práce samostatnou účetní jednotkou, měl samostatné útvary a samostatnou personální politiku, což patřilo mezi hlavní problémy dřívější organizační struktury úřadů práce.¹ Dnes je Úřad práce správním úřadem s celostátní působností podřízený Ministerstvu práce a sociálních věcí. Hlavní výzkumnou otázkou je: „Podrobná organizace Úřadu práce České republiky, působnost a pravomoc.“

V úvodu bakalářské práce vymezím základní pojmy, konkrétně veřejná správa, státní správa, samospráva, subjekt a vykonavatel veřejné moci, pravomoc a působnost. Dále nastíním historický vývoj úřadů práce na území České republiky, jehož kořeny sahají až do období Rakouska-Uherska. Pozadu nezůstane ani Ministerstvo práce a sociálních věcí, které je nadřízeným správním úřadem Úřadu práce České republiky.

Stěžejní částí mé bakalářské práce bude druhá a třetí kapitola, kde vymezím působnost a pravomoc Úřadu práce České republiky a Ministerstva práce a sociálních věcí. Působnost a pravomoc těchto správních úřadů je obsažena nejen v kompetenčním zákoně², zákoně o zaměstnanosti³ a zákoně o Úřadu práce České republiky⁴, ale i ve zvláštních právních předpisech.

Jelikož je úředník, který na Úřadu práce ČR pracuje, státním zaměstnancem, jednu kapitolu budu věnovat také služebnímu poměru, právům a povinnostem státního zaměstnance a kárné odpovědnosti, jak je upraveno v zákoně o státní službě⁵. Na úředníky veřejné správy se také vztahuje Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy, proto také zmíním, co upravuje.

¹ Důvodová zpráva k zákonu č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky [cit. 10. října 2016].

² zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, ve znění pozdějších předpisů

³ zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

⁴ zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁵ zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů

V poslední části se zaměřím na okres Přerov, ve kterém žiji od narození. Zajímá mne především, kolik obyvatel okresu Přerov je evidovaných jako osoby pobírající dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky státní sociální podpory, neboť jsem na Úřadu práce v Přerově absolvovala praxi v létě roku 2016 a s mnohými klienty jsem se osobně setkala. Také mne zajímá, jaké rekvalifikační kurzy okres Přerov nabízí, neboť stále častěji poslouchám, že v okrese Přerov nelze najít práci. Avšak dle mého názoru každý, kdo opravdu chce najít práci, je ochotný zlepšit své znalosti a dovednosti například tím, že se absolvuje konkrétní rekvalifikační kurz. Nabídka jistě nebude malá.

K vypracování práce použiji metodu deskriptivní a komparace.

Tato práce je zpracována k 28. listopadu 2017.

1. Vymezení pojmů, historický kontext

V této kapitole se zaměřím na vymezení základních pojmů a historický vývoj úřadů práce na našem území.

1.1. Vymezení pojmů

Na začátku mé práce považuji za vhodné vymezit alespoň základní pojmy, které se váží k této problematice, zejména veřejná správa, veřejný zájem, státní správa, samospráva, subjekt veřejné správy, vykonavatel veřejné správy, pravomoc a působnost.

1.1.1. Veřejná správa

Výraz veřejná správa se ve většině případů definuje ve dvou krocích. V prvním kroku se vychází z obecnějšího pojmu *správa*, kterou definoval například již Jirí Pražák jako „*činnost nesoucí se za trvalým účelem řídit ty které záležitosti*“.⁶ Lze tedy říci, že „*za správu (administrativu) lze v obecném chápání považovat záměrnou činnost sledující dosažení určitého cíle (účelu)*“.⁷ Vzhledem ke sledovanému cíli můžeme danou definici vhodně rozšířit o pojmy veřejný zájem, resp. soukromý zájem, a to už se dostáváme do druhého kroku definice. Jestliže bude činnost sledovat zájem veřejný, tj. „*řízení veřejných záležitostí (tj. státních, regionálních, obecních, obecně prospěšných atp.)*“,⁸ půjde o veřejnou správu a „*orgány veřejné správy mohou činit jen tak, jak jim zákon dovolí*“⁹ a jsou tak vázány pravidlem, že svou pravomoc mohou uplatňovat „*jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.*“¹⁰ Naopak, jestliže bude činnost směřovat k zájmu soukromému, bude se jednat o správu soukromou, která „*je spojována často s hospodářskou aktivitou fyzických nebo právnických osob nebo zaměřována s managementem.*“¹¹ Soukromá správa je pak ovládána čl. 2 odst. 4 Ústavy České republiky a může činit vše, co není zákonem zakázáno, a nesmí být nucena činit, co jí zákon neukládá.¹²

⁶ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3. aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. 500s.

⁷ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo...*

⁸ Tamtéž.

⁹ HORZINKOVÁ, Eva; FIALA, Zdeněk. *Správní právo hmotné. Obecná část*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2015. 224 s.

¹⁰ zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

¹¹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. 8. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. 826 s.

¹² zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

1.1.2. Státní správa, samospráva, ostatní veřejná správa

Podle toho, kdo je nositelem veřejné moci, můžeme veřejnou správu rozdělit¹³ na státní správu, samosprávu a ostatní veřejnou správu.

Státní správa je vykonávána buďto orgány státu, a hovoříme proto o státní správě bezprostřední, příp. přímé; nebo je vykonávána veřejnoprávními korporacemi, obcemi a kraji, nebo je výkon státní správy svěřen zákonem soukromé fyzické nebo právnické osobě, například lesní stráž, a v této podobě pak mluvíme o státní správě zprostředkované, resp. nepřímé.¹⁴

Samospráva je vykonávána orgány subjektů odlišných od státu, veřejnoprávními korporacemi, přičemž můžeme rozlišovat samosprávu územní, která je vykonávána na úrovni obce, kraje; a samosprávu profesní, která je vykonávána profesními komorami, například Česká advokátní komora. Rozdíl oproti státní správě nepřímé tkví v tom, že při samosprávě není příslušný subjekt podřízen žádnému „vyššímu“ správnímu úřadu.¹⁵

Ostatní veřejná správa je pak považována za „zbytkovou oblast, kterou vykonávají částečně samosprávné a částečně nesamosprávné instituce, když plní veřejné úkoly“.¹⁶

1.1.3. Nositelé a vykonavatelé veřejné správy

Nositel veřejné správy je určitý subjekt, jemuž byly svěřeny určité činnosti, za jejichž řádné plnění je odpovědný. Nositelem veřejné správy je primárně stát a dále ty fyzické a právnické osoby, o kterých tak stanoví Ústava nebo zákon. Stát jakožto originární subjekt veřejné správy může správu delegovat na jiné subjekty formou zákona.¹⁷ Vykonavatel veřejné správy je pak subjekt, který jménem nositele veřejné správy plní konkrétní úkoly. Bude-li nositelem veřejné správy stát, vykonavatelem pak bude například konkrétní ministerstvo; bude-li nositelem veřejné správy obec, vykonavatelem bude konkrétní orgán obce.¹⁸

¹³ Veřejnou správu můžeme rozdělit i podle jiných hledisek, ovšem vzhledem k tématu této práce odkazujeme na příslušnou literaturu, zejména Hendrych a kol. *Správní právo. Obecná část*. 8. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 10 - 13.

¹⁴ SLÁDEČEK: *Obecné správní právo...*, s. 20.

¹⁵ Tamtéž.

¹⁶ Tamtéž.

¹⁷ HENDRYCH: *Správní právo. Obecná část...*, s. 96.

¹⁸ HORZINKOVÁ, FIALA: *Správní právo hmotné. Obecná část...*, s. 44.

1.1.4. Působnost a pravomoc

Působnost v českém správním právu označuje vymezený okruh úkolů, které je subjekt, resp. vykonavatel veřejné správy, povinen řešit.¹⁹ Pravomoc jsou pak prostředky, které slouží k realizaci působnosti, a tyto prostředky mohou být finanční, materiální, osobní a právní.²⁰

Věcná působnost nám určuje druh svěřených úkolů. Rozlišujeme věcnou působnost všeobecnou, kdy nositel veřejné správy vykonává na daném území veškerou veřejnou správu. Dílčí věcná působnost pak rozděluje veřejné úkoly dle jejich věcné příbuznosti a vytváří tak odvětví nebo-li resorty veřejné správy.²¹ Územní působnost nám vymezuje území, na kterém daný subjekt veřejné správy úkoly vykonává. Dělí se na celostátní a regionální, příp. místní územní působnost.

Pravomoc je, stejně jako působnost, také stanovena zákonem. Projevuje se zejména ve formě vydávání individuálních správních aktů, např. rozhodnutí; abstraktních správních aktů, např. nařízení; v uzavírání veřejnoprávních smluv, provádění správního dozoru.²²

1.2. Historický kontext

V této části se zaměřím na historický vývoj úřadů práce a Ministerstva práce a sociálních věcí na našem území.

1.2.1. Počátky vzniku úřadů práce

V České republice sahají kořeny vzniku úřadů práce až do období Rakouska-Uherska. Císařským patentem²³ ze dne 20. prosince 1859 byl vydán živnostenský řád, který nabyl účinnosti 1. května 1860. Podle daného zákona patřilo zprostředkování služeb mezi živnosti koncesované, pro něž bylo nutné splnit obecné podmínky pro provozování živnosti, a to dostatečné všeobecné vzdělání, spolehlivost a vhodné místo pro provozování živnosti. Tento živnostenský zákon platil i po vzniku Československa.²⁴

Zároveň se koncem 19. století v Předlitavsku vyvíjel systém veřejného zprostředkování práce prostřednictvím tzv. okresních stravoven, které primárně poskytovaly

¹⁹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní věda. Teorie veřejné správy*. 4. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2014. 242 s.

²⁰ Zvláštní postavení mezi právními prostředky pak zaujímá pravomoc orgánu vykonávat veřejnou moc, tj. autoritativně rozhodovat o právech a povinnostech adresátů veřejné správy. O tom blíže HENDRYCH: *Správní právo. Obecná část...*, s. 112.

²¹ HENDRYCH: *Správní věda. Teorie veřejné správy...*, s. 135.

²² HORZINKOVÁ, FIALA: *Správní právo hmotné. Obecná část...*, s. 47.

²³ císařský patent č. 227/1859 z.ř., ve znění pozdějších předpisů

²⁴ NEZNÁMÝ. *Služby zaměstnanosti a trhu práce* [online]. mpsv.cz, květen 2009 [cit. 7. února 2017]. Dostupné na: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/7173/CZ_Sluzby_zamestnanosti_a_trhu_prace.pdf>

stravu a nocleh, ale také „shromažďovaly informace o volných místech v okolí. Tuto funkci ale byly schopny efektivně plnit jen v menších okresech, a tak tyto úkoly byly roku 1903 přeneseny na specializované instituce zvané zprostředkovatelny práce.“²⁵ Dne 29. března 1903 český sněm přijal zákon č. 57/1903 z. z., o veřejných zprostředkovatelkách, který upravoval všeobecné zprostředkování práce a v každém okrese zřídil okresní ústav pro bezplatné zprostředkování práce. V Čechách fungovaly čtyři zemské centrály práce, a to v Praze, Plzni, Českých Budějovicích a Hradci Králové. Tyto zemské centrály vykonávaly dozor nad okresními ústavami práce. V Praze také působil zemský ústřední úřad práce pro celou zemi.²⁶

„Na Moravě byla organizace zprostředkovatelen práce vybudována až v roce 1914, kdy byly v jednotlivých městech za součinnosti obcí a politických okresů zřízeny okresní, popř. městské ústavy (úřady) pro zprostředkování práce.“²⁷

Podle vládního nařízení z 9. července 1936²⁸, měla být v každém politickém okrese zřízena veřejná zprostředkovatelna práce, která by fungovala bezplatně a nestranně. Byl to první krok ke sjednocení úpravy veřejného zprostředkování práce.²⁹

1.2.2. Období Protektorátu Čechy a Morava

Od 15. března 1939 byla organizace veřejných zprostředkovatelen práce převzata také v Protektorátu Čechy a Morava, ale již v květnu 1939 vypracovalo Ministerstvo sociální a zdravotní správy první znění osnovy vládního nařízení o zřízení úřadů práce, které měly být zřízeny podle říšské právní úpravy. Konečné slovo při schvalování závěrečné podoby vládního nařízení měl Úřad říšského protektora. Vládní nařízení bylo dne 24. srpna 1939 publikováno ve Sbírce zákonů pod č. 193. Účinnosti nabylo téhož dne. Úřady práce se zřizovaly pro obvody jednoho či více politických okresů. Tyto úřady práce byly první instancí. Druhou instancí měly tvořit zemské úřady práce v Praze a Brně, ale k jejich zřízení nikdy nedošlo. Dozor a veškerou řídicí pravomoc vykonávalo Ministerstvo sociální a zdravotní správy, které také jmenovalo zaměstnance nově zřízených úřadů práce. Tito zaměstnanci museli mít osobní a odbornou způsobilost, aby mohli vykonávat svěřené úkoly. Struktura úřadů práce se v období Protektorátu Čechy a Morava několikrát měnila. První územní rozdělení bylo vytvořeno začátkem září 1939. V Čechách působilo celkem 16 úřadů

²⁵ RÁKOSNÍK, Jakub. *Odvrácená tvář meziválečné prosperity. Nezaměstnanost v Československu v letech 1918 - 1938*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2008. 460 s.

²⁶ TAUCHEN, Jaromír. *Práce a její právní regulace v Protektorátu Čechy a Morava (1939 - 1945)*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 480 s.

²⁷ TAUCHEN, Jaromír. *Práce a její právní regulace ...*

²⁸ vládní nařízení č. 216/1936 Sb., o zprostředkování práce

²⁹ TAUCHEN, Jaromír. *Práce a její právní regulace ...*

práce, na Moravě sedm. Jelikož byla sídla těchto úřadů jen ve velkých městech, bylo zřízeno ještě celkem 88 poboček. Tyto pobočky již nedisponovaly právní subjektivitou, tudíž byly podřízeny úřadům práce, pod které spadaly. V červnu 1942 byla vytvořena konečná struktura úřadů práce, která se již do konce války nezměnila a oproti původní struktuře se lišila jen v počtu hlavních úřadoven práce, a to snížením z 26 na 16.³⁰

1.2.3. Vývoj v letech 1945 - 1990

V tomto období velmi často docházelo k přijetí různých zákonů a nařízení vlády, které upravovaly činnost národních výborů na úseku sociálního zabezpečení a pracovních sil, ovšem vzhledem k rozsahu této práce se nebudu detailně zabývat všemi, naopak stručně uvedu jen ty, dle mého názoru, nejdůležitější.

Vládním nařízením³¹ byly vytvořeny místní, okresní a zemské národní výbory, jakožto orgány veřejné správy ve všech jejích oborech. Podle daného nařízení spravovaly tyto národní výbory v obvodu své působnosti všechny veřejné záležitosti, pokud nebyly spravovány jiným veřejným orgánem. Národní výbory byly podle zákona³² orgány pracujícího lidu, které organizovaly občany ve svém obvodu k aktivní účasti na hospodářské a kulturní výstavbě státu. Vládním nařízením³³ byly rozšířeny pravomoci a odpovědnost národních výborů. Místní a městské národní výbory na úseku zdravotnictví dbaly o zdravé pracovní prostředí, na úseku sociálního zabezpečení soustavně sledovaly sociální poměry v obci, poskytovaly potřebným občanům doplňkovou péči a ověřovaly okolnosti rozhodné pro přiznání dávek sociálního zabezpečení. Na úseku pracovních sil pomáhaly zabezpečovat nábor pracovníků a odpovídaly za získávání zejména odborných pracovníků a pracovníků z řad mládeže. Okresní národní výbory pak rozhodovaly o dávkách a službách sociální péče, o dávkách důchodového zabezpečení. Zajišťovaly zaměstnání občanům hlásícím se o zaměstnání a absolventům. Od 1. ledna 1970 nabyl účinnosti zákon³⁴, který v § 8 písm. c) upravoval přečin proti pracovní kázní.³⁵

³⁰ Tamtéž.

³¹ vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, ze dne 5. května 1945

³² zákon č. 13/1954 Sb., o národních výborech, ze dne 3. března 1954

³³ vládní nařízení č. 71/1960 Sb., o rozšíření pravomoci a odpovědnosti národních výborů a o uspořádání a činnosti jejich orgánů, ze dne 10. června 1960

³⁴ zákon č. 150/1969 Sb., o přečinech, ze dne 18. prosince 1969

³⁵ §8 písm. c): Pro přečin proti pracovní kázní bude potrestán odnětím svobody až na tři měsíce nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem do výše 5 000 Kčs nebo zákazem činnosti, kdo ohrozí plynulý hospodářský provoz nebo hospodářskou činnost socialistické organizace anebo způsobí škodu tím, že soustavně bez závažného důvodu vynechává pracovní směny nebo předstírá pracovní neschopnost anebo soustavně nebo závažným způsobem porušuje technologickou kázeň nebo jinak porušuje důležité povinnosti z pracovního poměru.

1.2.4. Vývoj po roce 1990

Jako základní článek služeb zaměstnanosti vznikl Úřad práce v České republice v roce 1990, a to přijetím zákonného opatření předsednictva ČNR.³⁶ Dle tohoto opatření byly úřady práce územními orgány státní správy na úseku pracovních sil, kterou do té doby vykonávaly okresní národní výbory. Sídla a územní obvody byly taktéž shodné s územními obvody a sídly okresních národních výborů. V čele úřadu práce byl ředitel, kterého jmenoval a odvolával ministr práce a sociálních věcí. V roce 1990 fungovalo ve všech okresech a hlavním městě Praze celkem 76 úřadů práce, v roce 1996 po vzniku dalšího okresu Jeseník stoupl jejich počet na 77. Když byly v roce 2003 ustanoveny krajské orgány územní samosprávy, tak bylo 14 úřadů práce pověřeno výkonem činnosti krajských koordinátorů pro realizaci státní politiky zaměstnanosti v územním obvodu kraje. V roce 2004 byla na úřady práce převedena agenda systému Státní sociální podpory, kterou do té doby vykonávaly obecní úřady obce s rozšířenou působností. Jen v Praze k tomuto kroku došlo až po pěti letech.³⁷

1.2.5. Po roce 2011

V souvislosti s přijetím zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce ČR, se zcela změnila organizační struktura a uspořádání úřadů práce.³⁸ Vznikl centralizovaný Úřad práce ČR, v jehož čele stojí generální ředitel. Úřad práce je správním úřadem s celostátní působností podřízený Ministerstvu. Je účetní jednotkou se sídlem v Praze. Generálnímu ředitelství podléhá 14 krajských poboček v jednotlivých krajích a pod tyto krajské pobočky spadají kontaktní pracoviště. O pravomoci a působnosti generálního ředitelství, krajských poboček a kontaktních pracovišť viz kapitola 3 a 4.

³⁶ opatření předsednictva ČNR č. 306/1990 Sb., o zřízení úřadů práce

³⁷ *Historie Úřadu práce ČR* [online]. portal.mpsv.cz [cit. 22. dubna 2017]. Dostupné na: <<https://portal.mpsv.cz/upcr/oup/historie>>

³⁸ Mezi hlavní problémy dřívější organizační struktury úřadů práce patřilo především nepružné řízení a finanční náročnost systému (každý úřad práce byl samostatnou účetní jednotkou, měl samostatné „obslužné“ útvary a samostatnou personální politiku). Řadu potíží způsobovala i nejednotnost rozhodování a vnitřního organizačního uspořádání. Viz Důvodová zpráva k zákonu č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky [cit. 10. října 2016].

2. Organizace veřejné správy

Ve druhé kapitole se zaměřím na stěžejní správní úřady, tedy Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „Ministerstvo“) z pohledu zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti a dalších zvláštních zákonů upravujících jeho působnost a pravomoc, generální ředitelství Úřadu práce České republiky, krajské pobočky Úřadu práce a kontaktní pracoviště Úřadu práce jen z pohledu zákona o zaměstnanosti.

„Pravomoc (vrchnostenská či výsostná moc) je určujícím, zásadním rysem a znamená právní prostředky, které má správní úřad k dispozici pro výkon působnosti. Působností (kompetenci) správního úřadu se zpravidla chápe zákonem (věcně a prostorově) vymezené oblast, v jejímž rámci, resp. kde uplatňuje především - ale nikoli pouze - svou pravomoc.“³⁹

2.1. Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ministerstvo bylo zřízeno tzv. kompetenčním zákonem⁴⁰. Ministerstvo je ústřední správní úřad s celostátní působností, v jehož čele stojí člen vlády.⁴¹

Do působnosti Ministerstva patří zejména pracovněprávní vztahy, bezpečnost práce, zaměstnanost a rekvalifikace, kolektivní vyjednávání, mzdy a jiné odměny za práci, důchodové zabezpečení, nemocenské pojištění, sociální péče, péče a pracovní podmínky žen a mladistvých, právní ochrana mateřství, péče o rodinu a děti, péče o občany, kteří potřebují zvláštní pomoc, a další otázky mzdové a sociální politiky.⁴²

Ministerstvo se vnitřně člení na sekce, kterých je 9 - sekce státního tajemníka, sekce informačních technologií, sekce sociální a rodinné politiky, sekce řízení úřadu, sekce zaměstnanosti a nepojistných sociálních dávek, sekce legislativy, sekce sociálně pojistných systémů, sekce ekonomiky a evropských fondů, sekce odvolání a správních činností nepojistných dávek. Každá sekce se různě člení ještě na odbory, oddělení a sekretariáty. Dále má Ministerstvo tři samostatná oddělení - kancelář ministerstva; parlamentní a vládní kontroly; bezpečnosti, krizového řízení a řízení rizik.⁴³

³⁹ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3. aktualizované a upravené vydání. Wolters Kluwer ČR a. s., 2013. 500 s.

⁴⁰ zákon č. 2/1969 Sb., o úřzení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy Československé socialistické republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁴¹ V současnosti je ministryní práce a sociálních věcí Mgr. Michaela Marksová, jejíž činnost začala 29. ledna 2014 [cit. 4. března 2017].

⁴² zákon č. 2/1969 Sb., o úřzení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy Československé socialistické republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁴³ MPSV. *Organizační struktura Ministerstva práce a sociálních věcí* [online]. mpsv.cz, 31. října 2016 [cit. 4. března 2017]. Dostupné na: <<http://www.mpsv.cz/cs/1856>>

2.1.1. Kompetence dle dílčích zákonů

Podle § 6 **zákona o zaměstnanosti**⁴⁴ usměrňuje a kontroluje výkon státní správy a dodržování zákonnosti při zabezpečování státní politiky zaměstnanosti. Zpracovává celostátní koncepce a programy státní politiky zaměstnanosti, zabezpečuje zpracovávání analýz a prognóz vývoje na trhu práce, zabezpečuje správu a poskytování prostředků na zabezpečení státní politiky zaměstnanosti, zajišťuje vedení centrální evidence zájemců o zaměstnání, uchazečů o zaměstnání, o volných pracovních místech atd. Dle § 6a si může Ministerstvo zřídit státní příspěvkovou organizaci k plnění úkolů v oblasti zaměstnanosti. Dále Ministerstvo dle § 77 stanoví charakteristiku chráněného pracovního místa,⁴⁵ druhy provozních nákladů nezbytných k provozování chráněného pracovního místa a další skutečnosti rozhodné pro uzavření dohody o zřízení nebo vymezení chráněného pracovního místa.

Podle § 3 odst. 4 **zákona o státní sociální podpoře**⁴⁶ může Ministerstvo v odůvodněných případech prominout podmínku trvalého pobytu, která je nezbytná pro nárok na dávky státní sociální podpory. Ministerstvo je dále dle § 63 odst. 3 správcem informačního systému o dávkách a jejich výši, o poživatelích těchto dávek a žadatelích o ně a osobách společně s nimi posuzovaných. Tyto údaje pak zpracovává a sděluje krajským pobočkám Úřadu práce. Ministerstvo je také povinno zajistit uložení všech údajů z informačního systému, včetně všech písemností a spisů, které se týkají pravomocně ukončených správních řízeních o dávkách po dobu 15 kalendářních let.⁴⁷ Dle § 63 odst. 4 Ministerstvo zajišťuje na vlastní náklady aplikační program automatizovaného zpracování údajů, potřebný pro rozhodování o dávkách, jejich výplatu a jejich kontrolu.

V **zákoně o sociálních službách**⁴⁸ je upravena pravomoc Ministerstva v § 96, podle kterého řídí a kontroluje⁴⁹ výkon státní správy v oblasti sociálních služeb, včetně činností

⁴⁴ zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁵ Chráněné pracovní místo je pracovní místo vymezené nebo zřízené zaměstnavatelem pro osobu se zdravotním postižením na základě písemné dohody s úřadem práce. Na zřízení chráněného pracovního místa poskytuje ÚP zaměstnavateli příspěvek. Chráněné pracovní místo musí být obsazeno po dobu 3 let. Chráněným pracovním místem může být i pracovní místo, které je obsazeno osobou se zdravotním postižením, pokud je vymezeno v písemné dohodě mezi zaměstnavatelem a ÚP. Dohoda se uzavírá na dobu 3 let. Více na: <https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/jhm/apz/chrane_ne_pracovni_dilny_a_pracovni_mista>

⁴⁶ zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁷ TRÖSTER a kol. *Právo sociálního zabezpečení*, 4. vydání. C. H. Beck, 2008. 367 s.

⁴⁸ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁹ Důvodová zpráva k zákonu č. 254/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, se mimo jiné zaměřuje na převedení výkonu inspekce poskytování sociálních služeb z krajských poboček ÚP ČR na MPSV, jehož cílem bylo navrátit ÚP ČR původní poslání, tj. zajišťování aktivní politiky zaměstnanosti. Převedením na MPSV má být zajištěna nezávislost kontroly a jednotnost výkonu inspekce poskytování sociálních služeb.

sociální práce, a zpracovává národní strategii rozvoje sociálních služeb, sleduje a vyhodnocuje její plnění. Dle § 117a⁵⁰ rozhoduje o akreditaci vzdělávacích programů pro účely zajištění vzdělávacích kurzů, kvalifikačních kurzů a dalšího vzdělávání sociálních pracovníků. Původní znění ustanovení § 117a obsahovalo také akreditaci vzdělávacích zařízení, které ale vedlo k obcházení akreditace vzdělávacích programů, neboť vzdělavatelé uváděli, že jsou „akreditovanou vzdělávací institucí“, čímž vytvářeli dojem, že všechny programy realizované tímto vzdělavatelem byly akreditované.⁵¹ Osobně považuji zrušení tohoto druhu akreditace za správný krok. Na základě § 117b zřizuje Ministerstvo jako svůj poradní orgán akreditační komisi, která posuzuje žádost o udělení akreditace a vydává stanovisko. Ministerstvo dále dle § 117d kontroluje činnost vzdělávacích zařízení při uskutečňování akreditovaných vzdělávacích programů a také rozhoduje o odejmutí akreditace. V elektronické podobě zveřejňuje seznam akreditovaných vzdělávacích programů, dobu, na kterou byla akreditace udělena, a seznam vzdělávacích zařízení, kterým byla akreditace odejmuta.⁵²

Dle § 52 odst. 2 **zákona o pomoci v hmotné nouzi**⁵³ je Ministerstvo správcem informačního systému pomoci v hmotné nouzi, který obsahuje údaje o dávkách, jejich výši, pořivatelích těchto dávek, žadatelích o tyto dávky a o osobách společně s nimi posuzovaných. Podle odst. 5 jsou všechny údaje součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí.⁵⁴ Stejně jako v případě dávek státní sociální podpory, tak též u dávek pomoci v hmotné nouzi Ministerstvo dle odst. 3 zajišťuje na vlastní náklady aplikační program automatizovaného zpracování údajů. Navíc dle § 60 stanovuje jednotné tiskopisy žádostí o dávky a zveřejňuje je na internetu a vydává metodický pokyn určující optimální počet zaměstnanců vzhledem k počtu adresátů dávek.

⁵⁰ Toto ustanovení bylo do zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách vloženo až zákonem č. 206/2009 Sb., které nabylo účinnosti 1. července 2009.

⁵¹ Důvodová zpráva k zákonu č. 313/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách [cit. 5. dubna 2017].

⁵² Seznam akreditovaných vzdělávacích programů je možné prohlédnout na <<http://akris.mpsv.cz/AkreditaceVzdelavacihoProgramu>>

⁵³ zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁴ Obsahem Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí jsou dle § 4a zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce ČR, údaje nezbytné k plnění úkolů ministerstva a Úřadu práce v oblasti státní sociální podpory, pomoci v hmotné nouzi, příspěvku na péči, dávek pro osoby se zdravotním postižením, sociálně-právní ochrany dětí, státní politiky zaměstnanosti a ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele.

2.2. Úřad práce ČR - generální ředitelství

Generální ředitelství Úřadu práce je vrcholným orgánem služeb zaměstnanosti, jemuž podléhají krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu.^{55, 56} V čele Úřadu práce stojí generální ředitel, jehož výběr, jmenování a odvolání se řídí zákonem.^{57, 58}

Generální ředitelství především řídí a kontroluje činnost krajských poboček Úřadu práce, metodicky usměrňuje a koordinuje jejich výkon s příslušnými útvary v jednotlivých oblastech činnosti Úřadu práce ČR. Dále řídí Evropské služby zaměstnanosti EURES, zastupuje Českou republiku ve Výboru EU vedoucích veřejných služeb zaměstnanosti a zastupuje Českou republiku ve Světové asociaci veřejných služeb zaměstnanosti. Generální ředitelství dále plní úkoly v oblasti bezpečnosti, krizového řízení a řízení rizik, zajišťuje interní audit a úkony v oblasti personalistiky a vzdělávání zaměstnanců.⁵⁹

Podle § 8 **zákona o zaměstnanosti**⁶⁰ zajišťuje Ministerstvu podklady ke zpracování koncepcí a programů státní politiky zaměstnanosti, přijímá opatření na podporu rovného zacházení, spolupracuje s Ministerstvem na rozvíjení mezinárodních vztahů a mezinárodní spolupráci v oblasti zaměstnanosti a lidských zdrojů na úseku trhu práce, zajišťuje poskytování hmotné podpory na vytváření nových pracovních míst, zřizuje školicí a rekvalifikační střediska a pro osoby se zdravotním postižením pracovní rehabilitační střediska. Kompetence v oblasti zaměstnanosti jsou „*odvozeny jednak z kompetencí, které do té doby vykonávalo Ministerstvo práce a sociálních věcí, jednak z potřeb souvisejících s vedením krajských poboček a z potřeb správního úřadu s celostátní působností.*“⁶¹ Dle § 28 generální ředitelství rozhoduje o místní příslušnosti krajské pobočky Úřadu práce v případě, že uchazeč o zaměstnání požádá místně příslušnou krajskou pobočkou Úřadu práce o přenesení zprostředkování zaměstnání na krajskou pobočku Úřadu práce v místě, kde se skutečně zdržuje a kde má zájem zaměstnání získat.⁶² V § 60 jsou upraveny podmínky pro udělení povolení ke zprostředkování zaměstnání. Tzv. agenturní zaměstnání se nepovažuje za

⁵⁵ *Komentář k §8 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti.* Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].

⁵⁶ Krajské pobočky a jejich územní obvody jsou uvedeny v příloze zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky.

⁵⁷ zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁸ V současnosti je generální ředitelkou PhDr. Kateřina Sadílková, MBA.

⁵⁹ MPSV. *O Úřadu práce České republiky* [online]. mpsv.cz, 31. října 2016 [cit. 4. března 2017]. Dostupné na: <<https://portal.mpsv.cz/upcr/oup>>

⁶⁰ zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

⁶¹ *Komentář k §8 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti.* Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].

⁶² *Komentář k §28 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti.* Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].

živnost. Povolení se vydává ve správním řízení, které je zahajováno na žádost. Výsledkem je správní rozhodnutí, které v první instanci vydává Generální ředitelství Úřadu práce ČR a proti kterému je možné odvolání k Ministerstvu.⁶³ Povolení ke zprostředkování zaměstnání zaniká mimo jiné také rozhodnutím generálního ředitelství Úřadu práce o odejmutí povolení. V § 63 odst. 2 jsou pak uvedeny taxativní důvody, pro které tak může učinit. Dle odst. 3 dojde k odejmutí povolení i v případě nesouhlasného stanoviska Ministerstva vnitra. V § 127 je pak zakotvena kontrolní pravomoc generálního ředitelství, která má zajistit, aby nedocházelo k neefektivnímu a neekonomickému využití prostředků ze státního rozpočtu. Postup při této kontrole se řídí zákonem.⁶⁴ Kontrolní činnost byla do 31. prosince 2011 svěřena pouze úřadům práce a celním úřadům. Od 1. ledna 2012 došlo k zásadní změně, neboť kompetence přešla na Státní úřad inspekce práce⁶⁵ a oblastní inspektoráty.⁶⁶

2.3. Krajské pobočky

Krajské pobočky jsou základní organizační jednotkou Úřadu práce. Obvody působení krajských poboček jsou shodné s územím krajů podle zákona⁶⁷. Krajské pobočky a jejich územní obvody jsou uvedeny v příloze k zákonu o Úřadu práce České republiky.⁶⁸

V § 8a **zákona o zaměstnanosti**⁶⁹ je základní výčet pravomocí krajské pobočky, např. zajišťuje vedení evidence volných pracovních míst, evidence zájemců o zaměstnání, evidence uchazečů o zaměstnání, spolupracuje při vytváření mezinárodních programů týkajících se rozvoje lidských zdrojů a financování z prostředků Evropských strukturálních fondů. V § 18 až § 38 je upraveno zprostředkování zaměstnání krajskými pobočkami Úřadu práce. Podle § 18 krajské pobočky zprostředkovávají zaměstnání na celém území České republiky a v souvislosti se změnami v rámci mezinárodního trhu práce i mimo území ČR, a to prostřednictvím **systému EURES**.⁷⁰ Zprostředkování zaměstnání je bezplatné, což je v souladu s Úmluvou MOP č. 88 o službách zaměstnanosti. V § 19 odst. 2 je zakotvena poučovací povinnost krajské pobočky o právech a povinnostech zájemců a uchazečů

⁶³ *Komentář k §60 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti*. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].

⁶⁴ zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů
⁶⁵ více o Státním úřadu inspekce práce na: www.suip.cz

⁶⁶ *Komentář k §125 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti*. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].

⁶⁷ ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁸ zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁹ zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁰ EURES je informační služba veřejných služeb zaměstnanosti členských států EU, Evropského hospodářského prostoru (EHP) a Švýcarska. Více na: <https://portal.mpsv.cz/eures/sit>

o zaměstnání. Důležitými právy je právo na zprostředkování vhodného zaměstnání, nárok na podporu v nezaměstnanosti (splní-li i další podmínky) a další. Základní povinností je pak poskytovat potřebnou součinnost.⁷¹ Dle § 22 odst. 3 **ukončí vedení v evidenci zájemců o zaměstnání** na základě žádosti zájemce o zaměstnání nebo v případě, že zájemce o zaměstnání neposkytuje krajské pobočce Úřadu práce při zprostředkování zaměstnání potřebnou součinnost nebo ji maří. Nesplňuje-li fyzická osoba podmínky pro zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání, vydá o tom krajská pobočka Úřadu práce rozhodnutí. Na rozdíl od situace, kdy se žádosti o zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání plně vyhovuje, se **o nezařazení rozhoduje ve správním řízení**, a to zejména z důvodu, aby osoba mohla proti rozhodnutí o nezařazení podat opravný prostředek.⁷² V případě ukončení vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání dle § 29 se nerozhoduje ve správním řízení, neboť jsou to situace vzniklé na základě skutečnosti, která je dána.⁷³ Naopak v případech dle § 30, kde jsou vyjmenovány taxativně důvody pro **vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání**, jde o správní řízení, jehož výsledkem je správní rozhodnutí. Vyřazení s sebou nese určitou sankci, a to dobu, po kterou uchazeče o zaměstnání nelze znovu do evidence zařadit. V případech dle § 30 odst. 1 jde o dobu 3 měsíců, s výjimkou písm. e), kde doba činí 6 měsíců stejně jako v případech dle odst. 2.⁷⁴ Krajská pobočka je pak po skončení vedení v evidenci uchazeče o zaměstnání povinna vydat uchazeči potvrzení o době vedení v evidenci a o poskytování podpory v nezaměstnanosti dle § 32.⁷⁵ V § 33 odst. 2 je zakotven **Individuální akční plán**⁷⁶, což je dokument, který vypracovává krajská pobočka společně s uchazečem o zaměstnání za účelem lepší možnosti pracovního uplatnění.⁷⁷ Dle § 37 krajská pobočka vede evidenci

⁷¹ *Komentář k §19 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti*. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].

⁷² *Komentář k §26 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti*. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].

⁷³ *Komentář k §29 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti*. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].

⁷⁴ *Komentář k §30 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti*. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].

⁷⁵ Doba vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání a doba poskytování podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci jsou započítatelnými dobami pro některé nároky v oblasti sociálního zabezpečení. Z tohoto důvodu je nutné, aby fyzická osoba obdržela potvrzení o existenci těchto dob. (*Komentář k §32 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti*. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017]).

⁷⁶ Více o IAP na: http://www.mpsv.cz/files/clanky/22498/Individualni_akcni_plan.pdf

⁷⁷ Povinně se zavedl individuální akční plán pro uchazeče o zaměstnání dlouhodobě nezaměstnané, u kterých je zjištěno, že motivace k hledání zaměstnání a schopnost aktuálně reagovat na potřeby trhu práce po 5 měsících klesá. Jestliže však uchazeč o zaměstnání nespolutracuje při vypracování, aktualizaci a vyhodnocování individuálního akčního plánu a neplní v něm stanovená dohodnutá opatření bez vážných důvodů [§ 5 písm. c)], může být za takové jednání vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání [§ 30 odst. 2 písm. c)] s tím, že do evidence uchazečů o zaměstnání může být opětovně zařazen po uplynutí 6 měsíců [§ 30 odst. 4 písm.

volných pracovních míst, v níž musí správně charakterizovat pracovní místo, aby se zamezilo zatěžování jak občanů při hledání práce, tak zaměstnavatelů.⁷⁸ Také podle § 68 vede evidenci osob se zdravotním postižením, které mají právo na pracovní rehabilitaci podle § 69.⁷⁹ Krajská pobočka dle § 92 rozhoduje o vydání povolení k zaměstnání pro cizince, který podal písemnou žádost. Povolení se vydává na dobu 2 let a je možné jej na žádost prodloužit. Další evidencí, kterou krajská pobočka vede, je evidence občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků dle § 102. Krajská pobočka má mnohem více pravomocí, např. zajišťuje rekvalifikaci dle § 109, provádí tzv. sdílené zprostředkování práce dle § 119a, povoluje výkon činnosti dítěte dle § 122, vykonává kontrolní činnost dle § 125, které ale, vzhledem k rozsahu práce, již nebudu více rozvádět.

2.4. Kontaktní pracoviště

Kontaktní pracoviště jsou organizačními útvary krajských poboček Úřadu práce. Součástí mohou být detašovaná nebo dislokovaná územní pracoviště, popř. výjezdní pracoviště.⁸⁰ „Organizační uspořádání Úřadu práce České republiky má zabezpečit jednak úzkou provázanost na krajské územní uspořádání, a dále zachovat občanům prostřednictvím kontaktních pracovišť co nejlepší dostupnost.“⁸¹

Kontaktní pracoviště zejména sledují databázi a podávají informace o volných pracovních místech; vedou evidenci uchazečů o zaměstnání a rozhodují o nezařazení do evidence uchazečů o zaměstnání; projednávají s uchazeči možnosti pracovního uplatnění; rozhodují ve správním řízení zejména o přiznání podpory v nezaměstnanosti a o přiznání kompenzace odstupného; vydávají uchazečům o zaměstnání potvrzení o vedení v evidenci a případně poskytování podpory v nezaměstnanosti. V oblasti nepojistných sociálních dávek rozhodují ve správním řízení o přiznání příslušné dávky, rozhodují o případných námitkách účastníka řízení a předávají nadřízenému orgánu odvolání; provádějí exekuce z přiznaných

b)]. (Komentář k §33 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].)

⁷⁸ Komentář k §37 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].

⁷⁹ Pracovní rehabilitace je souvislá činnost zaměřená na získání a udržení vhodného zaměstnání osoby se zdravotním postižením, kterou na základě její žádosti zabezpečuje úřad práce. Zahrnuje zejména poradenskou činnost zaměřenou na volbu povolání, volbu zaměstnání nebo jiné výdělečné činnosti, teoretickou a praktickou přípravu pro zaměstnání, zprostředkování, udržení a změnu zaměstnání a vytváření vhodných podmínek pro výkon zaměstnání nebo jiné výdělečné činnosti. Více na: http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/pha/pracovni_rehabilitace

⁸⁰ MPSV. O Úřadu práce České republiky [online]. mpsv.cz, 31. října 2016 [cit. 4. března 2017]. Dostupné na: <<https://portal.mpsv.cz/upcr/oup>>

⁸¹ Důvodová zpráva k zákonu č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů [cit. 4. března 2017].

dávek a vyřizují agendu posouzení zdravotního stavu pro účely nepojistných sociálních dávek.⁸²

⁸² MPSV. *O Úřadu práce České republiky ...*

3. Pravomoc a působnost Úřadu práce ČR dle zvláštních zákonů

Působnost Úřadu práce ČR je stanovena zákonem.⁸³ Podle § 4 Úřad práce plní úkoly v oblastech zaměstnanosti, ochrany zaměstnanců před platební neschopností zaměstnavatele, státní sociální podpory, dávek pro osoby se zdravotním postižením, příspěvku na péči, pomoci v hmotné nouzi, inspekce poskytování sociálně-právní ochrany, dávek pěstounské péče v rozsahu a za podmínek stanovených dílčími právními předpisy.⁸⁴

„Pravomoc (vrchnostenská či výsostná moc) je určujícím, zásadním rysem a znamená právní prostředky, které má správní úřad k dispozici pro výkon působnosti. Působností (kompetenci) správního úřadu se zpravidla chápe zákonem (věcně a prostorově) vymezené oblast, v jejímž rámci, resp. kde uplatňuje především - ale nikoli pouze - svou pravomoc.“⁸⁵

V této kapitole se zaměřím na pravomoc a působnost Úřadu práce České republiky, kterou upravují zvláštní právní předpisy.

3.1. Zákon o státní sociální podpoře

Orgánem státní sociální podpory jsou podle § 2a písm. a) zákona⁸⁶ krajské pobočky Úřadu práce České republiky a pobočka pro hlavní město Prahu. O dávkách státní sociální podpory rozhoduje krajská pobočka, která je také příslušná k výplatě dávek. Dle § 59 odst. 2 také ustanovuje **zvláštního příjemce dávky** v případech, kdy by se výplatou dávky dosavadnímu příjemci zřejmě nedosáhlo účelu, kterému má dávka sloužit; byly by poškozeny zájmy osob, které je příjemce povinen vyživovat; nebo příjemce nemůže výplatu přijímat. Podle § 64 odst. 6 je krajská pobočka povinna na žádost fyzické či právnické osoby, která prokáže, že má vůči jiné osobě podle pravomocného a vykonatelného rozhodnutí splatnou pohledávku, sdělit písemně, zda tato jiná osoba je poživatelem dávky státní sociální podpory a v jaké výši. Podle odst. 7 je pak povinna pro účely **přiznání stipendia** podle zákona⁸⁷ na žádost oprávněné osoby, která pobírá přídavek na dítě, písemně sdělit, že příjem rozhodný pro přiznání přídavku na dítě nepřevyšil součin částky životního minima rodiny a koeficientu 1,50. Řízení o přiznání dávky se dle § 67 odst. 1 zahajuje na základě písemné žádosti

⁸³ zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁴ Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti; zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele; zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí; zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře; zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením; zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách; zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.

⁸⁵ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3. aktualizované a upravené vydání. Wolters Kluwer ČR a. s., 2013. 500 s.

⁸⁶ zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁷ zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů

oprávněné osoby u příslušné krajské pobočky na předepsaném tiskopisu. Krajská pobočka také může z moci úřední zahájit řízení o změně výše již přiznané dávky nebo o jejím odnětí či zastavení výplaty.

3.2. Zákon o pomoci v hmotné nouzi

Zákon⁸⁸ v § 6 říká, že orgánem pomoci v hmotné nouzi jsou krajské pobočky Úřadu práce a pobočka pro hlavní město Prahu. Dle § 54 odst. 1 krajské pobočky vybírají neprávem poskytnuté dávky a dávky poskytnuté v nesprávné výši a v individuálních případech rozhodují o prominutí povinnosti tyto dávky vrátit. Podle § 55 odst. 4 jsou krajské pobočky povinny Ministerstvu poskytovat informace v případech vyřizování **stížností** a zobecněné informace a souhrnné údaje; na žádost poskytovat orgánům oprávněným ke kontrole činnosti orgánů pomoci v hmotné nouzi podle zákona⁸⁹ informace potřebné k provádění této kontroly; a na žádost osoby, která je příjemcem dávky nebo společně s ním posuzovanou osobou, nebo zákonného zástupce anebo opatrovníka této osoby, vydat pro účely stanovené zákonem⁹⁰ potvrzení o tom, že daná osoba je příjemcem dávky nebo společně s ním posuzovanou osobou. Krajská pobočka podle § 61 rozhoduje o přiznání **příspěvku na živobytí, mimořádné okamžité pomoci a doplatku na bydlení**, o jejich výši a provádí jejich výplatu. Dále posuzuje, zda se osoba nestala **neodůvodnitelnou zátěží systému**⁹¹, a to poté písemně sděluje Ministerstvu vnitra; spolupracuje zejména s orgány sociálně-právní ochrany dětí, s orgány činnými v trestním řízení a soudy při uplatňování nároku dítěte na výživné a při vymáhání plnění vyživovací povinnosti. Také vede **evidenci osob vykonávajících veřejnou službu**, uděluje závazné pokyny při výkonu veřejné služby a zabezpečuje kontrolu výkonu veřejné služby, uzavírá smlouvu o výkonu veřejné služby s přihlédnutím k dosaženému vzdělání a profesní praxi, uzavírá pojistnou smlouvu kryjící odpovědnost za škodu na majetku

⁸⁸ zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁹ zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁰ zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

⁹¹ Při bodovém hodnocení délky pobytu krajská pobočka Úřadu práce započte v případě osoby, která byla hlášena na území ČR k pobytu po dobu od 1 do 3 let – 2 body, od 3 do 6 let – 4 body, od 6 do 8 let – 6 bodů, 8 nebo více let – 8 bodů. Dále započte v případě osoby, která byla poplatníkem pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, nebo která se na území ČR soustavně připravuje na budoucí povolání po dobu 12 až 24 měsíců – 4 body, 25 až 36 měsíců – 8 bodů, 37 až 48 měsíců – 12 bodů, 49 až 60 měsíců – 16 bodů atd. Za neodůvodnitelnou zátěž systému se vždy považuje osoba, jejíž bodové ohodnocení činí 10 nebo méně bodů. Za neodůvodnitelnou zátěž systému se nepovažuje osoba, jejíž bodové ohodnocení činí 20 nebo více bodů. V případě, že bodové ohodnocení osoby činí více než 10 bodů a nedosahuje 20 bodů, krajská pobočka Úřadu práce rozhodne, zda jde o osobu, která je neodůvodnitelnou zátěží systému těch či oněch dávek. Více o bodovém systému, dopadu na občany EU, o povaze sdělení v článku KRYSKA, David. *Procesní souvislosti posuzování neodůvodnitelné zátěže systému sociální pomoci*. Dostupné v systému ASPI.

nebo na zdraví, kterou osoba vykonávající veřejnou službu způsobí nebo která jí bude způsobena, a uzavírá dohodu s obcí, že na jejím území může být veřejná služba vykonávána. V § 67 je upravena **místní příslušnost krajské pobočky**, která se řídí v první řadě místem trvalého pobytu; dále jiným místem, kde je hlášen; dále v místě, kde má zaměstnání; a nakonec místem, kde na území České republiky bydlí.⁹²

3.3. Zákon o sociálních službách

V § 5 zákona⁹³ je dána působnost v oblasti sociálních služeb také krajským pobočkám Úřadu práce a pobočce pro hlavní město Prahu. Krajské pobočky jsou dle § 7 odst. 4 příslušné k rozhodování o **příspěvku na péči**⁹⁴ a dle § 18 odst. 2 také k jeho výplatě. Jakmile oprávněná osoba dosáhne věku 18 let, krajská pobočka zahájí z moci úřední řízení za účelem nového stanovení stupně závislosti a tomu odpovídající výši příspěvku dle § 14a odst. 2. V § 20 odst. 1 je dáno oprávnění krajské pobočce ustanovit **zvláštního příjemce** příspěvku, jestliže oprávněná osoba, případně jiný příjemce příspěvku, nemůže příspěvek přijímat, příspěvek nevyužívá nebo nemůže využívat k zajištění potřebné pomoci. Zvláštním příjemcem může být dle § 20 odst. 3 ustanovena pouze osoba, která s ustanovením souhlasí. Oprávněná osoba musí s utavením zvláštního příjemce souhlasit také. Jestliže odpadly důvody, pro které byl zvláštní příjemce ustanoven, nebo jestliže neplní své povinnosti, krajská pobočka Úřadu práce zruší rozhodnutí o jeho ustanovení. Dle § 22 odst. 4 rozhoduje o **povinnosti příjemce vrátit přeplatek** a tyto přeplatky také vybírá. Tato povinnost nevzniká, nepřesahuje-li přeplatek 100 Kč. Může i rozhodnout o prominutí povinnosti vrátit přeplatek, který nepřevyšuje částku 20 tisíc Kč v každém jednotlivém případě, u částky nad 20 tisíc Kč po předchozím souhlasu Ministerstva.⁹⁵ Dle § 25 odst. 1 krajská pobočka provádí pro účely posuzování stupně závislosti **sociální šetření**, při kterém se zjišťuje schopnost

⁹² K tomuto postoupení věci z důvodu vhodnosti (faktický pobyt žadatele) na požádání žadatele o příspěvek na živobytí či s jeho souhlasem se místně příslušnou pro rozhodování o příspěvku na živobytí stává krajská pobočka Úřadu práce podle místa faktického pobytu žadatele (namísto krajské pobočky, v jejímž obvodu má žadatel trvalý pobyt). Změní-li následně žadatel o dávku faktický pobyt, může být věc postoupena zpět krajské pobočce Úřadu práce podle místa trvalého pobytu žadatele opět jen na požádání či s jeho souhlasem (§ 131 odst. 5 správního řádu).

⁹³ zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁴ Nárok na příspěvek na péči má tedy osoba starší 1 roku (dávka je omezena pouze minimálním věkem, avšak ne maximálním), která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládnutí základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti. Více o příspěvku na péči na: <https://portal.mpsv.cz/soc/ssl/prispevek>

⁹⁵ *Komentář k §22 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách*. Wolters Kluwer v ASPI [cit. 27. března 2017].

samostatného života osoby v **přirozeném sociálním prostředí**.⁹⁶ Sociální šetření provádí také během hospitalizace. Krajská pobočka zašle příslušné okresní správě sociálního zabezpečení žádost o posouzení stupně závislosti osoby, součástí této žádosti je písemný záznam o sociálním šetření a kopie žádosti osoby o příspěvek. Dle § 26 krajská pobočka **řízení o příspěvku přeruší** v době, kdy OSSZ posuzuje stupeň závislosti osoby, nebo v době, kdy je osobě poskytována zdravotní péče z důvodu hospitalizace, a také **zastaví řízení o příspěvku**, jestliže žadatel o příspěvek zemřel před provedením sociálního šetření. Proti těmto rozhodnutím se není možné odvolat. Krajská pobočka také dle § 29 **kontroluje**, zda byl příspěvek využit k zajištění pomoci, zda je pomoc poskytována osobou blízkou nebo asistentem sociální péče, registrovaným poskytovatelem sociálních služeb, dětským domovem nebo speciálním lůžkovým zdravotnickým zařízením hospicového typu. Dále kontroluje, zda je pomoc poskytována osobně tím, kdo byl uveden v žádosti o příspěvek a zda způsob a rozsah pomoci odpovídá stanovenému stupni závislosti a zda je zaměřena na základní životní potřeby, které osoba není schopna sama zvládat. Také kontroluje, zda byla uzavřena smlouva o poskytování sociálních služeb s poskytovatelem sociálních služeb. Pracovník provádějící kontrolní šetření musí provést písemný záznam o zjištěných skutečnostech a s jeho obsahem seznámit i účastníky.⁹⁷ Podle § 108 odst. 4 písm. a) krajská pobočka **projednává přestupek** zaměstnance, který poruší povinnost mlčenlivosti, přestupek osoby blízké nebo asistenta sociální péče, který neohlásil úmrtí oprávněné osoby ve stanovené lhůtě, **a správní delikt** právnické osoby, podnikající fyzické osoby, zdravotnického zařízení nebo dětského domova, který neohlásil úmrtí oprávněné osoby. Příjem z pokut uložených krajskou pobočkou je příjmem státního rozpočtu.

3.4. Zákon o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením

Podle § 5 odst. 1 zákona⁹⁸ rozhodují o dávkách a průkazu osoby se zdravotním postižením krajské pobočky Úřadu práce a pobočka pro hlavní město Prahu. Podle § 12 odst. 4 může krajská pobočka Úřadu práce z důvodů hodných zvláštního zřetele rozhodnout o prominutí povinnosti vrátit **příspěvek na zvláštní pomůcku**⁹⁹ nebo jeho poměrnou část. Dle

⁹⁶ Přirozené sociální prostředí je definováno v § 3 písm. d) zákona jako „rodina a sociální vazby k osobám blízkým 1), domácnost osoby a sociální vazby k dalším osobám, se kterými sdílí domácnost, a místa, kde osoby pracují, vzdělávají se a realizují běžné sociální aktivity“

⁹⁷ Komentář k §29 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Wolters Kluwer v ASPI [cit. 27. března 2017].

⁹⁸ zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁹ Více o příspěvku na zvláštní pomůcku na: <https://portal.mpsv.cz/soc/dzp/pomucka>

§ 15 odst. 4 krajská pobočka Úřadu práce zastaví výplatu **příspěvku na mobilitu**¹⁰⁰ za ten kalendářní měsíc, ve kterém byla oprávněné osobě poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace. V § 20 odst. 3 je oprávnění krajské pobočky Úřadu práce rozhodnout o ustanovení **zvláštního příjemce dávky**, jestliže oprávněná osoba nebo jiný příjemce dávky nemůže dávku přijímat. Pokud tento zvláštní příjemce neplní své povinnosti, může též zrušit rozhodnutí o jeho ustanovení a ustanovit zvláštním příjemcem jinou osobu. Řízení o přiznání dávky se zahajuje na základě písemné žádosti podané na předepsaném tiskopisu. Jestliže dle § 22 odst. 3 osoba, která má být účastníkem řízení, není schopna vzhledem ke svému zdravotnímu stavu jednat samostatně a nemá-li zástupce, krajská pobočka Úřadu práce ustanoví této osobě opatrovníka na základě lékařského posudku ošetřujícího lékaře. Podle § 35 odst. 6 krajská pobočka Úřadu práce vydá osobě průkaz osoby se zdravotním postižením po předložení fotografie a zaplacení správního poplatku podle zákona o správních poplatcích¹⁰¹.

3.5. Zákon o sociálně-právní ochraně dětí a zákon o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele

Zákon¹⁰² ve svém § 4 odst. 1 písm. d) říká, že orgánem sociálně-právní ochrany dětí je mimo jiné také Úřad práce České republiky - krajské pobočky a pobočka pro hlavní město Prahu. Krajské pobočky také podle § 47d odst. 3 rozhodují o přiznání státního příspěvku na výkon pěstounské péče, o změně jeho výše nebo o zastavení jeho výplaty. Krajská pobočka Úřadu práce také dle § 50a provádí inspekci poskytování sociálně-právní ochrany u pověřených osob.

Podle zákona¹⁰³ krajské pobočky Úřadu práce České republiky rozhodují o mzdových nárocích zaměstnanců, kteří u místně příslušné krajské pobočky nebo u kontaktního pracoviště krajské pobočky Úřadu práce podali žádost o uspokojení mzdových nároků.

¹⁰⁰ Více o příspěvku na mobilitu na: <https://portal.mpsv.cz/soc/dzp/mobilita>

¹⁰¹ zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰² zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰³ zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, ve znění pozdějších předpisů

4. Postavení úředníka na Úřadu práce, Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy

Úřad práce České republiky je správním úřadem s celostátní působností.¹⁰⁴ Na zaměstnance Úřadu práce se tudíž vztahuje zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě.¹⁰⁵ Při plnění svěřených úkolů je úředník také povinen dodržovat zásady stanovené Etickým kodexem úředníků a zaměstnanců veřejné správy.¹⁰⁶

4.1. Zákon o státní službě

Dle § 4 je správní úřad služebním úřadem. Fyzická osoba, která byla přijata do služebního poměru a zařazena na služební místo, je dle § 6 státním zaměstnancem, jemuž přísluší služební označení referent, odborný referent, vrchní referent, rada, odborný nebo vrchní rada s ohledem na dosažené vzdělání. Státní zaměstnanec, který je oprávněn vést podřízené státní zaměstnance, ukládat jim služební úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat výkon jejich služby a dávat jim k tomu příkazy je dle § 9 představený, jehož služební označení je vedoucí služebního úřadu, ředitel sekce, ředitel odboru nebo vedoucí oddělení. Generální ředitel Úřadu práce České republiky je dle § 9 odst. 5 vedoucím služebního úřadu, který je zároveň služebním orgánem vůči vedoucímu podřízeného služebního úřadu a který dle § 10 odst. 2 jedná a rozhoduje ve věcech služebního poměru, dle § 11 vydává služební předpisy a je povinen vést přehled platných služebních předpisů a aktualizovat jej.

4.1.1. Vedoucí služebního úřadu

V § 14 je vymezena pravomoc vedoucího služebního úřadu, jenž spočívá v řízení činnosti související se zajišťováním organizačních věcí služby, správy služebních vztahů, odměňování státních zaměstnanců a vedoucího podřízeného služebního úřadu; a dále plnění úkolů související s pracovněprávními vztahy zaměstnanců ve správním úřadu. Vedoucí služebního úřadu může pověřit výkonem svých pravomocí svého zástupce, který tyto pravomoci vykonává v době jeho nepřítomnosti, ovšem s výjimkou rozhodování ve věci přijetí do služebního poměru, jmenování na služební místo představeného, odvolání ze služebního místa představeného nebo skončení služebního poměru. Vedoucí služebního úřadu

¹⁰⁴ zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰⁵ Dále už jen „zákon o státní službě“.

¹⁰⁶ usnesení vlády č. 331 ze dne 9. května 2012

může přenést služebním předpisem rozhodování o věcech, o nichž se nevede řízení ve věcech služby, s výjimkou služebního hodnocení státního zaměstnance, na představené.

4.1.2. Služební poměr

Státní zaměstnanci vykonávají službu zpravidla na dobu neurčitou, jelikož do služebního poměru na dobu určitou jsou přijímány osoby, které dosud nevykonaly úřednickou zkoušku, nebo je-li potřeba nahradit dočasně nepřítomného zaměstnance. Do služebního poměru lze dle § 22 přijmout pouze osobu, u které je možné předpokládat, že bude ve službě dodržovat demokratické zásady ústavního pořádku České republiky a řádně vykonávat službu. O přijetí do služebního poměru spolu se zařazením na služební místo rozhoduje služební orgán. Na obsazení volného služebního místa se koná výběrové řízení, které vyhláší služební orgán na úřední desce. Dle § 25 musí být žadatel státním občanem České republiky,¹⁰⁷ dosáhnout věku 18 let, být plně svéprávný, bezúhonný,¹⁰⁸ dosáhnout požadovaného vzdělání a mít potřebnou zdravotní způsobilost.

Služební poměr vzniká dnem, který je uveden v rozhodnutí o přijetí do služebního poměru. Státní zaměstnanec skládá služební slib před služebním orgánem v den nástupu do služby. Státní zaměstnanec je také povinen úspěšně vykonat úřednickou zkoušku. Zkušební komise se zřizuje podle oboru služby u ústředního správního úřadu, do jehož působnosti daný obor služby patří.

Služební poměr skončí smrtí státního zaměstnance nebo jeho prohlášením za mrtvého; uplynutím doby, jde-li o služební poměr na dobu určitou; rozhodnutím služebního orgánu; na základě žádosti státního zaměstnance a nebo ze zákona.

4.1.3. Povinnosti a práva státních zaměstnanců

Povinnosti státních zaměstnanců jsou upraveny v § 77 a patří k nim zejména zachovávat věrnost České republice, vykonávat službu nestranně, dodržovat právní předpisy, plnit služební úkoly řádně a včas, prohlubovat si vzdělání, dodržovat služební kázeň, zachovávat mlčenlivost o věcech, o nichž se dozvěděl při výkonu služby, zdržet se jednání, které by mohlo vést ke střetu veřejného zájmu se zájmy osobními, dodržovat pravidla etiky

¹⁰⁷ Nebo občanem jiného členského státu Evropské unie nebo občanem státu, který je smluvním státem Dohody o Evropském hospodářském prostoru.

¹⁰⁸ Za bezúhonného se nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo pro trestný čin proti pořádku ve věcech veřejných z nedbalosti, pokud odsouzení nebylo zahlazeno nebo pokud se na pachatele nehledí, jako by nebyl odsouzen; jestliže trestní stíhání pro takový trestný čin bylo podmíněně zastaveno nebo bylo-li rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání, je předpoklad bezúhonnosti splněn až po uplynutí 5 let ode dne nabytí právní moci těchto rozhodnutí.

státního zaměstnance. Představený je navíc povinen zachovávat pravidla slušnosti k podřízeným zaměstnancům, řídit a kontrolovat výkon jejich služby a průběžně jej hodnotit.

Mezi práva státních zaměstnanců patří zejména právo na vytvoření podmínek pro řádný výkon služby, právo odmítnout vyřizovat služební úkoly, které nepatří do jeho oboru služby, právo na plat a platový postup, právo podat ve věcech výkonu služby a služebních vztahů stížnost.

Státní zaměstnanci mohou být na některých svých právech omezeni. Představený nesmí po dobu trvání služebního poměru vykonávat žádnou funkci v politické straně, také mu nepřisluší vykonávat právo na stávku. Státní zaměstnanci nesmějí být členy řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob provozujících podnikatelskou činnost s výjimkou, kdy byli do těchto orgánů vysláni služebním orgánem. Státní zaměstnanec může vykonávat jinou výdělečnou činnost pouze s předchozím písemným souhlasem služebního orgánu, toto omezení však neplatí v případě, kdy je zařazen mimo výkon služby pro výkon funkce v odborové organizaci dle § 64, kdy je zařazen mimo výkon služby pro pozastavení služby dle § 65, a v případě výkonu vazby. Toto omezení se rovněž nevztahuje na činnost vědeckou, pedagogickou, publicistickou, literární nebo uměleckou, na činnost znalce nebo tlumočnicka vykonávanou pro soud nebo jiný správní úřad, na činnost v poradních orgánech vlády, ústředního správního úřadu a na správu vlastního majetku.

4.1.4. Kárná odpovědnost

Povinností státního zaměstnance je dodržovat služební kázeň. Služební kázní se dle § 87 rozumí řádné plnění povinností státního zaměstnance vyplývajících mu z právních předpisů, které se vztahují ke službě v jím vykonávaném oboru služby, ze služebních předpisů a z příkazů. Zaviněné porušení služební kázně je pak kárným proviněním, za které lze uložit kárné opatření, a to buď písemnou důtku, snížení platu až o 15% na dobu až 3 kalendářních měsíců, odvolání ze služebního místa představeného, nebo propuštění ze služebního poměru. Drobné nedostatky ve službě mohou být státnímu zaměstnanci ústně nebo písemně vytknuty představeným nebo služebním orgánem. Písemná výtka se pak uloží do osobního spisu státního zaměstnance na dobu 1 roku. Také rozhodnutí o uložení kárného opatření, které je v právní moci, se založí do osobního spisu státního zaměstnance. Dle § 90 kárná odpovědnost za kárné provinění zaniká, jestliže do 1 roku od jeho spáchání nebylo zahájeno kárné řízení, které se zahajuje z moci úřední kárnou komisí.

Podle § 97 se na státního zaměstnance hledí, jako by nebyl za kárné provinění postižen, po uplynutí 1 roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, byla-li jím uložena

písemná důtka; po uplynutí 2 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí, bylo-li jím uloženo snížení platu; nebo po uplynutí 3 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí v ostatních případech. Rozhodnutí o uložení kárného opatření se po zahlázení kárného opatření uchovává odděleně mimo osobní spis.

4.1.5. Vzdělávání státních zaměstnanců

Prohlubování vzdělání se považuje za výkon služby, za který přísluší státnímu zaměstnanci plat. K individuálním studijním účelům přísluší státnímu zaměstnanci v kalendářním roce služební volno v rozsahu 6 dnů výkonu služby.

4.1.6. Osobní spis a služební hodnocení

O služebním poměru státního zaměstnance se dle § 153 vede osobní spis, který smí obsahovat jen písemnosti nezbytné pro služební poměr a hodnocení státního zaměstnance. Právo nahlížet do svého osobního spisu má státní zaměstnanec i bývalý státní zaměstnanec. Dále může do osobního spisu státního zaměstnance nahlížet služební úřad a představení, kteří jsou státnímu zaměstnanci nadřízeni.

Státní zaměstnanec podléhá služebnímu hodnocení,¹⁰⁹ které se provádí jednou ročně v prvním čtvrtletí kalendářního roku za uplynulý kalendářní rok, a dále, přechází-li státní zaměstnanec na jiný služební úřad. Služební hodnocení dle § 155 zahrnuje hodnocení znalostí a dovedností; výkonu služby z hlediska správnosti, rychlosti a samostatnosti v souladu se stanovenými individuálními cíli; dodržování služební kázně; výsledků vzdělávání. Musí obsahovat závěr o tom, zda státní zaměstnanec dosahoval ve službě vynikající, dobré, dostačující nebo nevyhovující výsledky. Jsou-li závěrem nevyhovující výsledky, provede se další služební hodnocení po uplynutí 6 měsíců ode dne seznámení se státního zaměstnance s předchozím hodnocením. Služební hodnocení provádí bezprostředně nadřízený představený v součinnosti se služebním orgánem.

¹⁰⁹ Ke služebnímu hodnocení se váže také nařízení vlády č. 134/2015 Sb., o podrobnostech služebního hodnocení státních zaměstnanců a vazbě výsledku služebního hodnocení na osobní příplatek státního zaměstnance, které stanovuje hodnotící kritéria, podíly hodnocených oblastí na výsledku služebního hodnocení, klasifikaci plnění hodnocených oblastí. K tomuto nařízení je připojena příloha „Seznam hodnotících kritérií pro hodnocené oblasti“ a „Způsob výpočtu výsledku služebního hodnocení státního zaměstnance“.

4.2. Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy

Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy¹¹⁰ schválila vláda usnesením dne 9. května 2012. Tento kodex má být zejména předlohou pro vytvoření vlastního etického kodexu v ústředních a jiných správních úřadech, jakožto vnitřní předpis.

Každý úředník a zaměstnanec veřejné správy (dále jen „úředník“) je povinen plnit své úkoly v souladu s ústavním pořádkem, zákony, dalšími právními předpisy, s právem Evropské unie a dalšími mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. Úředník jedná v rozsahu zákonem svěřené pravomoci a v souladu s jejím účelem.

Úředník při rozhodování hájí veřejný zájem a dbá, aby rozhodnutí nemohlo být považováno z objektivního hlediska za nespravedlivé. Vždy vystupuje profesionálně, bez jakýchkoli předsudků. Za kvalitu své práce je osobně odpovědný. Úředník nesmí preferovat osobní zájmy a nechat se ovlivnit pozitivními či negativními vztahy ke konkrétním osobám. Je povinen zdržet se všeho, co by mohlo narušit důvěru v nestrannost jeho rozhodování.

Vyřizuje pracovní záležitosti zodpovědně, nejpozději v zákonem stanovených lhůtách a dbá, aby při plnění jemu svěřených úkolů nevznikaly zbytečné náklady jak stranám, tak úřadu. Se svěřenými prostředky nakládá efektivně a hospodárně.

Nesmí při svém rozhodování přijímat ani vyžadovat žádné dary či jiná zvýhodnění pro sebe nebo někoho jiného. Je povinen jednat tak, aby se nedostal do postavení, ve kterém by byl zavázán nebo by se cítil být zavázán oplatit službu či laskavost, která mu byla prokázána. Jakékoli korupční jednání, která se úředník dověděl hodnověrným způsobem, je povinen oznámit svému nadřízenému.

Je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvěděl v souvislosti s plněním úkolů veřejné správy, jež by mohly poškodit či ohrozit činnost zaměstnavatele. Naopak je také povinen podávat pravdivé a úplné informace při plnění svých úkolů.

Jedná politicky nestranným způsobem. Nevykonává veřejnou činnost, která by mohla narušit důvěru veřejnosti v jeho schopnost nestranně plnit úkoly veřejné správy. I v soukromém životě se vyhýbá takovým činnostem, které by mohly snížit jeho důvěru, nebo dokonce zavdat příčinu k ovlivňování úředníka.

Při plnění svých úkolů vystupuje reprezentativně, volí vhodný oděv, čímž podporuje důvěryhodnost a vážnost úřadu.

¹¹⁰ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy* [online]. cuzzs.cz, [cit. 10. srpna 2017]. Dostupné na: <http://www.cuzzs.cz/userfiles/documents/Legislativa/Etický_kodex_uredniku_a_zamestnancu_verejne_spravy.pdf>

5. Úřad práce Přerov z pohledu jeho fungování

V poslední části této práce se zaměřím na činnost Úřadu práce v okrese Přerov. Především se pokusím aplikovat teoretické poznatky, které v této práci již zazněly, na konkrétní správní úřad.

5.1. Úřad práce Přerov

Úřad práce Přerov¹¹¹ je kontaktním pracovištěm, které je organizační složkou Úřadu práce České republiky - krajské pobočky v Olomouci a zajišťuje zprostředkování zaměstnání, státní sociální podporu, pomoc v hmotné nouzi, sociální služby, příspěvky na péči a dávky pro osoby se zdravotním postižením.¹¹²

Na Úřad práce Přerov jsem pro účely mé bakalářské práce směřovala několik otázek, konkrétně na oddělení státní sociální podpory, oddělení pomoci v hmotné nouzi a oddělení zprostředkování zaměstnání. Cílem bylo zjistit, kolik obyvatel v okrese Přerov je evidováno jako osoby pobírající dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky státní sociální podpory, a kolik osob se účastní rekvalifikačních kurzů. Všechny informace jsou porovnávány s počtem obyvatel k 1. 1. 2016, kdy v okrese Přerov žilo 130 931 obyvatel.¹¹³ Na oddělení státní sociální podpory a oddělení pomoci v hmotné nouzi Úřadu práce Přerov jsem absolvovala školní praxi v létě roku 2016, tudíž jsem se s mnohými, kteří pobírají dávky státní sociální podpory a dávky pomoci v hmotné nouzi, setkala.

5.1.1. Státní sociální podpora v okrese Přerov

Na oddělení státní sociální podpory jsem podala žádost o informace, ve které jsem se ptala na následující otázky:

- 1) Kolik osob je evidovaných jako příjemce dávek státní sociální podpory v okrese Přerov?
- 2) Jaká dávka státní sociální podpory byla nejčastěji vyplácena v roce 2016 v okrese Přerov?
- 3) Jaká je maximální výše dávky státní sociální podpory, která byla vyplácena v okrese Přerov v roce 2016?

¹¹¹ Obce v působnosti Kontaktního pracoviště Přerov naleznete na adrese <https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/olk/kop/prerov/obce_v_pusobnosti_kop_prerov>

¹¹² NEZNÁMÝ. *Kontaktní pracoviště Přerov* [online]. mpsv.cz, [cit. 12. března 2017]. Dostupné na: <<https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/olk/kop/prerov>>

¹¹³ Informace čerpána z dokumentu Českého statistického úřadu: *Časové řady - vybrané ukazatele za okres Přerov*. [cit. 22. listopadu 2017]. Dostupné na: <https://www.czso.cz/csu/xm/okres_prerov>

- 4) Jaká je maximální doba, po kterou příjemce dávky státní sociální podpory dávku pobírá?

Jako příjemce dávek státní sociální podpory v okrese Přerov je ke dni 30. října 2017 evidováno celkem 7 238 osob. Vzhledem k počtu obyvatel tak činí osoby závislé na dávkách státní sociální podpory 5, 53 % osob, což je dle mého názoru velmi málo.

Nejčastěji vyplácenými dávkami v roce 2016 v okrese Přerov byly přídavek na dítě a příspěvek na bydlení.

Odpověď na třetí otázku doslova zní „*Maximální výše dávky státní sociální podpory, která je vyplácena, je porodné na první dítě ve výši 13 000 Kč.*“ Myslím ale, že tato informace neodpovídá na položenou otázku, neboť když uvážím případ, kdy je vyplácen příspěvek na bydlení osobě, která je nezaměstnaná, bydlí v nájemním bytě a náklady na bydlení tak několikanásobně převýší příjem této osoby, myslím, že je možné dostat se i na částku vyšší než je 13 000 Kč, kterou by osoba pobírala jakožto příspěvek na bydlení.

Maximální doba, po kterou příjemce dávky státní sociální podpory pobírá, je u příspěvku na bydlení vždy 1 rok. S účinností od 1. července 2017 je nutné každý rok podat novou žádost. Pokud žadatel splňuje veškeré podmínky pro nárok na tuto dávku, vyplácí se nepřetržitě nadále. U přídavku na dítě je doba výplaty neomezená a vyplácí se až do 26 let věku dítěte, pokud je toto dítě považováno za nezaopatřené dítě. Žadatel musí dokládat každé čtvrtletí příjmy všech společně posuzovaných osob, v důsledku čehož každé čtvrtletí dochází k přehodnocování nároku na dávky.

5.1.2. Pomoc v hmotné nouzi v okrese Přerov

Oddělení pomoci v hmotné nouzi jsem žádala o odpovědi na následující otázky:

- 1) Kolik osob je evidovaných jako příjemce dávek pomoci v hmotné nouzi v okrese Přerov?
- 2) Jaká dávka pomoci v hmotné nouzi byla nejčastěji vyplácena v roce 2016 v okrese Přerov?
- 3) Jaká je maximální výše dávky pomoci v hmotné nouzi, která byla vyplácena v okrese Přerov v roce 2016?
- 4) Jaká je maximální doba, po kterou příjemce dávek pomoci v hmotné nouzi dávku pobírá?

Ke dni 30. října 2017 bylo evidováno celkem 2 214 příjemců dávek pomoci v hmotné nouzi v okrese Přerov, což je pouhých 1, 96 % obyvatel okresu Přerov.

V roce 2016 byly nejčastěji vyplácenými dávkami pomoci v hmotné nouzi příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení.

Nejvyšší opakovanou dávkou pomoci v hmotné nouzi byl příspěvek na živobytí ve výši 22 199 Kč.

S odpovědí na čtvrtou otázku jsem také nebyla spokojená, neboť jsem se chtěla dopátrat maximální doby, po kterou konkrétní osoba bez uvedení jména dávku pomoci v hmotné nouzi pobírá. Bylo mi ovšem odpovězeno obecně, že *„příjemci příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení, kteří splňují všechny podmínky pro nárok na dávky a jejich výplatu dle zákona, jsou zabezpečováni těmito dávkami do doby případné změny skutečností majících vliv na jejich nárok a výplatu. Z praxe vyplývá, že tito klienti mohou být zabezpečováni po neomezenou dobu.“*

5.1.3. Rekvalifikační kurzy v okrese Přerov

Následující otázky směřovaly na oddělení zprostředkování zaměstnání:

- 1) Kolik osob za první pololetí roku 2017 absolvovalo rekvalifikační kurz v okrese Přerov?
- 2) Kolik osob se v návaznosti na absolvování rekvalifikačního kurzu stalo zaměstnanými v prvním pololetí roku 2017 v okrese Přerov?
- 3) Jaký rekvalifikační kurz je v prvním pololetí roku 2017 v okrese Přerov nejčastěji využíván?

Rekvalifikační kurz absolvovalo v prvním pololetí roku 2017 v okrese Přerov celkem 39 osob. Zaměstnanými se v návaznosti na absolvování rekvalifikačního kurzu v prvním pololetí roku 2017 v okrese Přerov stalo celkem 23 osob. Nejčastěji absolvován byl rekvalifikační kurz s názvem „Kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách“.

V aktuální¹¹⁴ nabídce rekvalifikačních kurzů v okrese Přerov nalezneme Základy obsluhy osobního počítače, Asistent/ka, sekretář/ka, Strážný, Dělník ve strojírenské výrobě, Soustružení kovových materiálů, Frézování kovových materiálů, Broušení kovových materiálů, Vrtání kovových materiálů, Obsluha CNC obráběcích kovů, Opravář strojů a zařízení, Montér ocelových konstrukcí, Zámečník, Zedník, Prodavač, Příprava teplých pokrmů, Příprava pokrmů studené kuchyně, Příprava minutek, Výpomoc při přípravě pokrmů, Složitá obsluha hostů, Jednoduchá obsluha hostů, Úklidové práce v ubytovacím zařízení - pokojská, Svářečské průkazy - Základní kurz svařování a Svařování dle ČSN EN ISO,

¹¹⁴ Ke dni 23. listopadu 2017.

Řidičská oprávnění - T, C, C + E, D, Vstupní školení - příprava k získání profesního průkazu C, C + E, Vstupní školení - příprava k získání profesního průkazu skupiny D, D + E. Je tedy vidět, že okres Přerov nabízí širokou škálu rekvalifikačních kurzů.

ZÁVĚR

V mé bakalářské práci jsem podrobně rozebrala organizaci, pravomoc a působnost Úřadu práce České republiky, což byla také hlavní výzkumná otázka této práce. Na závěr shrnu vše podstatné, včetně mého pohledu na okres Přerov.

V první kapitole jsem vymezila základní pojmy, které se váží k obsahu této bakalářské práce. Považovala jsem za nejdůležitější vysvětlit rozdíly mezi veřejnou a soukromou správou, státní správou, samosprávou a ostatní veřejnou správou, kdo je nositel a vykonavatel veřejné správy a co znamená pravomoc a působnost. Dále jsem se zaměřila na historický vývoj úřadů práce. Podařilo se mi najít velké množství právních předpisů a jiných dokumentů, které dříve upravovaly činnost úřadů práce, například ještě v době Rakouska-Uherska, ale vzhledem k rozsahu této práce jsem se historií nemohla zabývat podrobněji.

V hlavní části této práce jsem podrobně rozpracovala působnost a pravomoc Ministerstva práce a sociálních věcí a Úřadu práce České republiky, jak ji upravuje nejen kompetenční zákon¹¹⁵, zákon o Úřadu práce České republiky¹¹⁶ a zákon o zaměstnanosti¹¹⁷, ale také další zvláštní právní předpisy.

V předposlední kapitole jsem se věnovala úředníkům, kteří na Úřadě práce pracují, neboť jsou státními zaměstnanci a vztahuje se tudíž na ně zákon o státní službě¹¹⁸. Obecně jsem vymezila, kdo je státním zaměstnancem, kdo představeným, kdo vedoucím služebního úřadu. Dále jsem se zabývala služebním poměrem, jak vzniká, jak zaniká a jakou osobu je možné do služebního poměru přijmout. Povinností státních zaměstnanců je zejména zachovávat věrnost České republice, čímž zaměstnanci soukromých zaměstnavatelů vázáni nejsou. Státní zaměstnanci také oproti jiným zaměstnancům musí dodržovat služební kázeň a v případě jejího porušení jim může být uloženo kárné opatření. Celkové chování pak shrnuje Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy, který má sloužit jako určitá předloha k vytvoření etického kodexu v jednotlivých správních úřadech.

¹¹⁵ zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných orgánů státní správy, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁶ zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁷ zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁸ zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů

V poslední kapitole jsem se věnovala Úřadu práce v Přerově. Jelikož mě zajímalo, kolik osob je evidovaných jako osoby pobírající dávky státní sociální podpory a dávky pomoci v hmotné nouzi, žádala jsem proto Úřad práce Přerov o poskytnutí konkrétních informací. Zjistila jsem, že jen velmi malé procento obyvatel okresu Přerov je evidovaných jako osoby pobírající výše zmíněné dávky, a že po absolvování rekvalifikačního kurzu se většina osob stala zaměstnanými.

Seznam použitých zdrojů

LITERATURA

- SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3. aktualizované a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013. 500s.
- HORZINKOVÁ, Eva; FIALA, Zdeněk. *Správní právo hmotné. Obecná část*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2015. 224 s.
- HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo. Obecná část*. 8. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. 826 s.
- HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní věda. Teorie veřejné správy*. 4. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2014. 242 s.
- RÁKOSNÍK, Jakub. *Odvrácená tvář meziválečné prosperity. Nezaměstnanost v Československu v letech 1918 - 1938*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2008. 460 s.
- TAUCHEN, Jaromír. *Práce a její právní regulace v Protektorátu Čechy a Morava (1939 - 1945)*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 480 s.
- TRÖSTER a kol. *Právo sociálního zabezpečení*, 4. vydání. C. H. Beck, 2008. 367 s.

PRÁVNÍ PŘEDPISY

- zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- císařský patent č. 227/1859 z.ř., ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů
- vládní nařízení č. 216/1936 Sb., o zprostředkování práce
- vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, ze dne 5. května 1945
- zákon č. 13/1954 Sb., o národních výborech, ze dne 3. března 1954
- vládní nařízení č. 71/1960 Sb., o rozšíření pravomoci a odpovědnosti národních výborů a o uspořádání a činnosti jejich orgánů, ze dne 10. června 1960
- zákon č. 150/1969 Sb., o přečinech, ze dne 18. prosince 1969

- opatření předsednictva ČNR č. 306/1990 Sb., o zřízení úřadů práce
- zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů
- ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně, právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, ve znění pozdějších předpisů
- usnesení vlády č. 331 ze dne 9. května 2012

INTERNETOVÉ ZDROJE

- NEZNÁMÝ. *Služby zaměstnanosti a trhu práce* [online]. mpsv.cz, květen 2009 [cit. 7. února 2017]. Dostupné na: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/7173/CZ_Sluzby_zamestnanosti_a_trhu_prace.pdf>
- NEZNÁMÝ. *Historie Úřadu práce ČR* [online]. portal.mpsv.cz [cit. 22. dubna 2017]. Dostupné na: <<https://portal.mpsv.cz/upcr/oup/historie>>
- MPSV. *Organizační struktura Ministerstva práce a sociálních věcí* [online]. mpsv.cz, 31. října 2016 [cit. 4. března 2017]. Dostupné na: <<http://www.mpsv.cz/cs/1856>>
- MPSV. *O Úřadu práce České republiky* [online]. mpsv.cz, 31. října 2016 [cit. 4. března 2017]. Dostupné na: <<https://portal.mpsv.cz/upcr/oup>>
- NEZNÁMÝ. *Kontaktní pracoviště Přerov* [online]. mpsv.cz, [cit. 12. března 2017]. Dostupné na: <<https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/olk/kop/prerov>>

- NEZNÁMÝ. *Časové řady - vybrané ukazatele za okres Přerov*. [cit. 22. listopadu 2017]. Dostupné na: <https://www.czso.cz/csu/xm/okres_prerov>
- MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy* [online]. cuzzs.cz, [cit. 10. srpna 2017]. Dostupné na: <http://www.cuzzs.cz/userfiles/documents/Legislativa/Etický_kodex_uredniku_a_zaměstnancu_verejne_spravy.pdf>

OSTATNÍ ZDROJE

- KRYSKA, David. Procesní souvislosti posuzování neodůvodnitelné zátěže systému sociální pomoci. Dostupné v systému ASPI.
- Důvodová zpráva k zákonu č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky [cit. 10. října 2016].
- Důvodová zpráva k zákonu č. 254/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách [cit. 5. dubna 2017].
- Důvodová zpráva k zákonu č. 313/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách [cit. 5. dubna 2017].
- Komentář k §8 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].
- Komentář k §28 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].
- Komentář k §60 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].
- Komentář k §125 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].
- Komentář k §19 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].
- Komentář k §26 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].
- Komentář k §29 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].
- Komentář k §30 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].

- Komentář k §32 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].
- Komentář k §33 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].
- Komentář k §37 zákona č. 435/2004 Sb., zákona o zaměstnanosti. Wolters Kluwer v ASPI - stav ke dni 1. května 2015 [cit. 4. března 2017].
- Komentář k §22 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Wolters Kluwer v ASPI [cit. 27. března 2017].
- Komentář k §29 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Wolters Kluwer v ASPI [cit. 27. března 2017].

Abstrakt

Tato bakalářská práce je zaměřena na organizaci Úřadu práce České republiky, působnost a pravomoc. Úvodem jsou vymezeny základní pojmy, které je nezbytné uvést a také historický vývoj úřadů práce na našem území. Dále je podrobně rozebrána pravomoc a působnost Ministerstva práce a sociálních věcí, jakožto nadřízeného správního úřadu, a Úřadu práce České republiky dle všech zvláštních zákonů. V další části je rozebrán služební poměr, práva a povinnosti státních zaměstnanců, služební kázeň a Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy. Poslední část je zaměřena na okres Přerov, přesněji pomoc v hmotné nouzi, státní sociální podporu a rekvalifikační kurzy. Cílem této bakalářské práce bylo podrobně a souhrnně rozpracovat organizaci, pravomoc a působnost Úřadu práce České republiky.

Abstract

This bachelor thesis is focused on organization of the Labour Office of the Czech Republic, competence and power. Introduction defines basic terms, as well as historical development in our state. Next there is discussed competence and power of the Ministry of Labour and Social Affairs, the superior administrative authority, the Labour Office of the Czech Republic according to special laws. Next there is discussed rights and duties of government employees, official discipline and the Code of Ethics of clerks and employees in public administration. The final part is focused on Přerov district strictly help in material need, government social support and requalification courses. Main goal of this bachelor thesis was analyzed the organization, competence and power of the Labour Office of the Czech republic in detail and in sum.

Klíčová slova

Úřad práce České republiky, pravomoc, působnost, organizace, Ministerstvo práce a sociálních věcí, státní zaměstnanec, okres Přerov.

Key words

The Labour Office of the Czech Republic, power, competence, the Ministry of Labour and Social Affairs, government employee, Přerov district.